

साःगु भिंगु मरिचरिया तिंति लुमंका दिस्सँ !

लक्ष्मण गजाल 'चिलिंमि' प्रोप्राइटर

लाखा छै
LAKHA CHHEN

सोहखुटे, वडा नं. १६, येँ, फोन नं.: ४५६०७५८

थुकि दुने

जः जुयाः लुयाचवन सत्यनारायण ! सुरजवीर बज्राचार्य - २

यः मरियात भनीसं छाये यः मरि हे धाल ? नानीकाजी सापू - ३

अतिकं महत्वं जाःगु नेवाः नखः यः मरि पुन्हि प्रेममान डंगोल - ४

सामाजिक आन्दोलनया न्हूगु लँपु उपेश महर्जन - ५

भिकछगु नेवाः वस्तीया जात्रा बखुमदः जात्रा - १

श्रीकृष्ण महर्जन नेवाः - ६

नेपालय् समावेशीकरण

अवस्था व चुनौती” विषय अन्तरक्रिया

नेपाः थीथी जाति व समुदायय् मंकाः संरचना दुगु खःसा न राज्य संरचनाय् विविधताया किपा वःगु मद्दु धका आदिवासी जनजाती तय्स धाःगु दु। नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघ (फोनिज) व नेपाल आदिवासी जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठानया मंकाः ग्वसालय् जुगु छगु ज्याभ्वलय् 'नेपालय् समावेशीकरण : अवस्था व चुनौती' विषय अन्तरक्रिया ज्याभ्वलय् अथे धाःगु खः। नेपाल आदिवासी जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठानया उपाध्यक्ष गोकुल घर्ती न नेपालय् समावेशीकरणय् तधःगु खँ ल्हायेगु यासां पाय्छी जुगु अर्थय् अथे संरचनाय् नेपाल वने फुगु मद्दु धका धयादीगु खः।

लहना संवाददाता

नेपाः थीथी जाति व समुदायय् मंकाः संरचना दुगु खःसा न राज्य संरचनाय् विविधताया किपा वःगु मद्दु धका आदिवासी जनजाती तय्स धाःगु दु। नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघ (फोनिज) व नेपाल आदिवासी जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठानया मंकाः ग्वसालय् जुगु छगु ज्याभ्वलय् 'नेपालय् समावेशीकरण : अवस्था व चुनौती' विषय अन्तरक्रिया ज्याभ्वलय् अथे धाःगु खः।

व्यवस्थायात राज्य आःतक न स्वीकार याये फुगु मद्दु धका न धयादीगु दु। थुक्रियात पाय्छी कथं छ्यले फत धासा जक विविधतां माःगु लँपूड वने फइ धका थःगु खँ तयादीगु खः।

मद्दु धका धयादीगु खः। संवैधानिक रूपं स्वीकार याःगु विषय तक सरकारं कार्यान्वयन याये मस्वंगुलि उगु वर्गया अधिकार स्वीकार याये मफुगु खः, धका वयकलं धयादीगु खः। राष्ट्रिय समावेशी आयोगया सदस्य हरिदत्त जोशी देशय् यक्को विभेदया अन्त्य मयातले समृद्ध नेपाल जुइ फइमखु धका धयादीगु खः। समावेशी आयोग नां तया दक्को खस तय्थ जक प्रतिनिधित्व याकतःगुलि आलोचना जक जुयाच्वंगु दु।

अथेहे मेमेगु जाती समुदायया लागि बिस्कं बिस्कं संवैधानिक आयोग दुगुलि न नुंगः मस्याकेत इनाप यानादीगु खः। विविधता कथं राज्य संरचनाय् उगु वर्ग समुदायया प्रतिनिधित्व सुनिश्चित मयातले देय् दयके फइ मखु धका वयकलं दाबी यानादीगु दु। मुस्लिम आयोगया सदस्य मिर्जा असरद बेगं मुस्लिम समुदाय तय्थ राज्य न्याय याये फयाच्वंगु मद्दु धका वयकलं धयादीगु दु। आःतक आयोगं पूर्णता कायेफयाच्वंगु मद्दु धका धयादीसे वयलकं राज्य लिउने लाका च्वंगु वर्गीपनिगु उत्थानय् राज्य सूकं च्वनाच्वंगु धका वयकलं ढपः न बियादीगु दु। राष्ट्रिय दलित आयोगया सदस्य मेहेल पार्की सच्चि दैनिसे थौं तक न छगु हे जातिया राज्य सत्ताय् हालिमुहालि यानाच्वंगु कारणं मेमेगु जाति समुदायया उत्थान मजुगु धका वयकलं ढपः बियादीगु दु। राज्यया संरचनाय् पूर्ण समानुपातिक व्यवस्था लागू याये मफुतले लिउने लानाच्वंगु त्यं ७ पेजय्

नेवाः पत्रकार चितवनया यःमरि महोत्सव

नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबू चितवन जिल्ला समितिं योमरी पुन्हीया लसताय् भिंतुना कालबिल लिसें यःमरि महोत्सव न्याय्कूगु दु। भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. १ यानायः केशव महर्जनया मूपाहँसुइ जुगु ज्याइवः नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबू चितवन जिल्लाया नायः अनुज जोशीया सभापतित्वय् जुगु खः। ज्याइवल्य् नुगःखँ तयादीपिसं यःमरीया महत्त्वया बारे न्हयथनादीगु खः। वयकःपिसं यःमरी बर्षाया इलय् पीगु वा पाके जुयाः भकारीइ स्वथनीगु इलय् न्हूगु वाया जाकिं हे यःमरि दय्काः नय्गु प्रचलन दु। खास याना थुगु नसाय् सख्खर, चिनी, कस्ति, थुज्वःगु परिकारत तयाः दय्की। नेवाः समुदायया महत्त्वपूर्ण नखःकथं काइगु यःमरी पर्व थ्वहे पौष १० गते हनीगु जुगु दु। ज्याइवः एस.एण्ड.पी. कम्पनीं ग्वाहालि याःगु खः। ज्याइवल्य् नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूया केन्द्रीय सल्लाहकार ईश्वर जोशी, नेपाल पत्रकार महासंघया नायः नारायण अधिकारी, चितवन जिल्ला शाखाका संस्थापक अध्यक्ष अमरदेव प्रधान, नेवाः पुचः नारायणघाटया नायः शुक्रकुमार श्रेष्ठ, उद्योग वाणिज्य संघ चितवनका अध्यक्ष चुन नारायण श्रेष्ठयालिसें स्थानीय बुद्धिजीविपनि व्वति दुगु खः।

Trendiest Fashion At Price You Love

ufo the clothing store

Binod Maharjan 9841369552, 9808644666

बि.आर्ट्स

B. Arts

Nayabazar, Kirtipur 4335491, b.arts4335491@hotmail.com

- * Banner, Flex Board
- * Glow Sign Board
- * Sticker Cutting / Printing
- * Screens/ Rubber Print
- * Self-ink/ Rubber Stamp
- * PVC(ID) Visiting Card
- & all kinds of press works

नेवा: राष्ट्रिय म्ये

चमि : दुर्गालाल श्रेष्ठ लय चिनामि : तिर्थ माली

धुन दने धुन सँन्त्यलं भी फुककं हे छम्ह जुइ धुन
भीगु लागाय् भी स्वयं हे ज: जुया धुन लुइ धुन
ह्यांगु भुमिइ अष्टमण्डल ह्यांगु चा: दुने थी नगु
भीगु नेवा: ध्वाँय् थ्व हे ख: ज्यान भी सकस्यां छगू
जातितय् स्वायत्त राज्य लुइ कर्प च्वय् भिर्लिमिलिं
राष्ट्र भ:भ: धाय्क न्ह्याके भीगु च:र्ति भीगु हिं

ज: जुया: लुयाच्वन - सत्यनारायण !

सुरजवीर बज्जार्च्य

असत्यया राजनीतिइ सत्य गुबलेतक तनाच्वनी ? खिउँपाखें ज: गुबलेतक कुंकाच्वनेफइ ? असत्य सत्यया भावशान्त जूगु तायेका थ: त्या:गु अभिमान यानाच्वनी । खिउँ सुथ जुइगु तथ्य ल्व:मंका: थ: हे संसार ख: धइथें तायेकाच्वनी । तर इलं ज: लुइ, सत्य भलमल्ल धायेका त्वयेवं असत्य व खिउँया अस्तित्व न्हनी । सकासिनं व सव्वु चा ल्वमंकी ।

नेपाल पत्रकार महासंघया संस्थापक अध्यक्ष सत्यनारायण बहादुर श्रेष्ठ ख: । तर वयक:या न्ह्यलुवा:कथं यानादीगु कर्मया मान मत:से उगु ई व इतिहासयात हुइगु व ल्वमंकेगु कुत:याविरुद्ध ब्वलंगु आन्दोलनं 'छ-हुसुथ लुइ' धइगु आत्मविश्वास ब्वलंकाच्वंगु दु, सत्यतथ्य मता:पं ह्वलाच्वंगु दु । थुगु सल्य स: तना: छगू अभियानकथं न्ह्याकेगु ज्या नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय यात । थुगु अभियानय् छगू मेगु तैसा धइगु हनेबह:म्ह श्रेष्ठया जन्म जयन्ती हनेगु परम्पराया शुरुवात ख: ।

ने.सं. ११४० स न्हापांगु खुसी १०४ क्व:गु जन्मजयन्ती हनेगु ज्याइव: यल मानभवनया आदर्श विद्या मन्दिर (एभिएम) स्कुलय् जूगु ख: । वयक: छम्ह शिक्षाविद्नापं यलया एभिएम स्कुलया संस्थापक प्रधानाध्यापक नं ख: वयक: । उगु स्कुलय् वयक:या इवाता: नं स्वनात:गु हुनि उगु हे थासय् १०४ क्व:गु जन्म जयन्ती हनेज्या जूगु जुल । नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघ, मधेसी पत्रकार फोरम व मेमेगु भाषाभाषी पत्रकारपिनिगु सहभागिताय् नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबूपाखें न्ह्याकूगु थुगु परम्पराय् १०५ क्व:गु जन्म जयन्ती हनेज्या नं एभिएम स्कुलय् हे यानागु ख:सा उगु ज्याइवल्य् मूपाहाकथं सञ्चार तथा सूचनमा प्रविधि मन्त्री पार्वत गुरुङ मूपाहाकथं भायादीगु ख: । वयक:यात थुगु गम्भीर विषय ध्वाथुइकेगु निरति थुगु ज्याइव: अतिकं महत्वपूर्ण सिद्ध जुल । वयकलं थुगु विषय ध्यान बीगु प्रतिवद्धता नं प्वंकादीगु ख: थुगु ज्याइवल्य् । तर इलं भीत साथ मबिल, ज्या मन्त्यात तर पत्रकार दबूया पला: निरन्तर न्ह्यानाच्वन । थुगु पलाखय् मेगु आपालं ज्याइव: यायेग व ध्यानाकर्षणया निरति थीथी थासय् स: तयेगु ज्या निरन्तर जुयाच्वन । थ्व हे इवल्य् १०६ क्व:गु जन्म जयन्ती हनेज्या नेपाल पत्रकार महासंघया सभाहल्य् जूगु जुल । थ:गु हे भवनय् थ: हे संस्थापक अध्यक्ष सत्यनारायण बहादुर श्रेष्ठया १०६ क्व:गु जन्म जयन्ती हनेगु ज्या जुलं नं पत्रकार महासंघया नाय:, पदाधिकारी, दुज:पिं सुयागु नं उपस्थिति मजुल । ज्याइव: यायेत माक्व: ग्वाहालि धा:सा यानादिल । थुगु ज्याइवल्य् पत्रकार महासंघया ब्यवहारं सत्यनारायण बहादुर

श्रेष्ठया योगदान नकारे यायेगु क्षमता नं पत्रकार महासंघयाके मदुगु सीदतसा स्वीकार यायेगु आत्मविश्वास मदु धइगु नं सीदत । धात्थें गजा:गु प्रभावं थाय् कयात:गु जुइ, थुगु गलत तथ्यं गजा:गु हा कयात:गु जुइ, पत्रकार महासंघया ज्यासना पुच: सहभागी जुइत तक मछिं तायेकीगु ! थुगु ज्याइवलं पत्रकार दबू लगायत आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघ, मधेसी पत्रकार समाज व मेमेगु संघसंगठनया पला: अफ धिसि धायेमा:गु चेतना ब्वलंकल ।

थुगु अभियानया धिसिधा:गु संघसंस्था, ब्यक्तिक्वपिं मुना: १०७ क्व:गु

श्रेष्ठ न्ह्याकादीगु पला: अथेधायेबल्य् नेपाल पत्रकार संघ स्थापना या:गु सर्वस्वीकार्य तथ्य ख: । अथेख:सां नं थ्व तथ्य पत्रकार महासंघं नालाका:गु खनेमदु । थुलि जक मखु, थुगु इतिहास हुइगु कुत: नं जुयाच्वंगु दु । थुगु इतिहास हुया: स्थापित यायेगु कुत: जुयाच्वंगु धइगु २०१२ साल ज्याखें ख: । थुगु तथ्यय् राजनैतिक प्रभाव खनेदु । नेपाली काँग्रेसया संस्थापक नेता व पूर्व प्रधानमन्त्री कृष्णप्रसाद भट्टराईयात संस्थापक अध्यक्षकथं ब्वयेगु ज्या या:गु दु । वयक:या हे नामय् संस्थापक अध्यक्ष धका: आमसंचार प्रतिष्ठान

सत्यनारायण बहादुर श्रेष्ठ जन्मजयन्ती हना ज्याइव: यलया ज्वागल बैक्वेटय् जूगु जुल ।

नेपालय् पत्रकारतय् संगठित यायेगु तातुनां दकले न्हापां २००८ सालय् नेपाल टुडेया सम्पादक सत्यनारायण बहादुर श्रेष्ठं नेपाल पत्रकार संघ स्वनादिल । गुगु कार्यसमितिइ सेक्रेटरी भोजबहादुर सिंह न्यौपाने दुगु उल्लेख ग्रीष्मबहादुर देवकोटा 'नेपालको छापाखाना र पत्र-पत्रिकाको इतिहास' सफुतिइ यानादीगु दु । पत्रकारिताया दक्वं ब्वतिपिन्सं ब्वंगु तथ्य ख: थ्व । अर्नाल २००९ साल वैशाख २८ गते आर्य समाज मन्दिर, भोताहिँतिइ जूगु संघया निकव:गु सभां हाकनं नेपाल टुडेया सम्पादक सत्यनारायणबहादुर श्रेष्ठयात हे सभापति ल्य:गु ख: ।

कार्यसमितिइ उपसभापति प्रेमराज शर्मा (सं, गोरखापत्र), सेक्रेटरी भोजबहादुर सिंह न्यौपाने, (सं, तरंग), ज्वाइन्ट सेक्रेटरी रामहरि जोशी, (सं, नेपाल पुकार), कोषाध्यक्ष रामराज शर्मा, (नेपाल पुकार) व सदस्य नारायणप्रसाद उपाध्याय, देवेन्द्रराज शर्मा, भीमभक्त जोशी, प्रकाशचन्द्र टण्डन दुगु ख: । थुगु सघं उबले देय् दुने व पिने च्वीपिं पत्रकारपिनिगु स्वापु दयेका: श्रमजीवी पत्रकार व समाचारपत्रया अधिकार रक्षा यायेगु तातुनां न्ह्यावंगु ख:सा संचार ख्यलय् दुगु अस्पष्टता व तत्कालिन सरकारं संचार ख्यलय् हस्तक्षेप यायेफुगु कानूनया खँय् स: थंगु ख: ।

ग्रीष्मबहादुर देवकोटाया सफू पुस्तक "नेपालको छापाखाना र पत्रपत्रिकाया इतिहास" य् १२ पाना नेपाल पत्रकार महासंघ गठनया खँय् च्वयात:गु दु । सफुतिइ प्रष्ट च्वयात:गु दु कि नेपाल पत्रकार संघया स्थापना २००८ सालय् जूगु ख: । थुकिया संस्थापक अध्यक्ष सत्यनारायण बहादुर श्रेष्ठ ख: । गोरखापत्रय् २००९ सालय् प्रकाशित पत्रकार संघया ज्याखँया समाचारं नं २००८ सालय् सत्यनारायण बहादुर श्रेष्ठ संस्थापक अध्यक्ष जुया: न्ह्यज्याकूगु संगठनया विषयय् थु तथ्यं पुष्टि यानाब्यू ।

२००८ सालय् पत्रकार छावा: यायेगु निरति सत्यनारायण बहादुर

गठनया उद्घोष व कुत: जूगु दु । थुगु निन्दनीय ज्या हे सत्यनारायण बहादुर श्रेष्ठया इतिहास हुइके मबीगु जक मखु अफ धिसिधाक्क स: थ्वयेकेगु निरति नं शक्ति जुयाबिल ।

नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबुलिं थ:गु प्रत्येक ज्याइवल्य् न्हापांम्ह मातृभाषा पत्रकार धर्मादित्य धर्माचार्यया किपानाप सत्यनारायण बहादुर श्रेष्ठया किपा ब्वया: स्वां देखायेगु याना: वयाच्वंगु जुलसा नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघं नं थ:गु प्रत्येक ज्याइवल्य् सत्यनारायण बहादुर श्रेष्ठया किपातय् स्वांमा: क्वखायेका: ज्याइव: न्ह्याकेगु व वयक:या योगदानया चर्चा यायेगु निर्णय यात । महासंघया हे ग्वसालय् जूगु छगू ज्याइवल्य् पत्रकार महासंघनापं थीथी राजनैतिक दलया सतीगु पत्रकार खल:, पुच:तय् न्यकेमा:गु सकलें न्यकेगु ह्व:ता नं चूलात । थुगु विषय पत्रकार महासंघ गम्भीर जुया: ज्या यायेगु धइगु प्रतिवद्धता वल तर गुलि विश्वास यायेफइ इलं क्यनी जुइ ।

विश्वास व अविश्यासय् ततमकयंसं थ:गु अभियान निरन्तर यानाच्वंगु पत्रकार दबुलिं थुगुसी नेपाल पत्रकार महासंघया संस्थापक अध्यक्ष सत्यनारायण बहादुर श्रेष्ठया १०८ क्व:गु जन्म जयन्ती हनेज्याया इवल्य् थीथी ज्याइव:या घोषणा जूगु दु । रक्तदानं, सांस्कृतिकलिसं फुटसल कासातकया ज्याइवलं थुगु सल्य स: तनी, थुगु स: अफ त:स: याइ धइगु भलसा अवश्य नं दुगु हे जुल ।

अवश्य नं संचार ख्यलं समाज स: बुलन्द याइ । विकृति न्हंकेत तिब: बी । न्यायया निरति च्वसा न्ह्याकी । देय्या ह्यूपालय् उलि महत्वंजा:गु कर्म या:म्ह पत्रकारिता ख्य:या न्ह्यलुवा:, नेपाल पत्रकार महासंघया संस्थापक नाय:या पहिचानय् हे अन्यास जुयाच्वंगु भीसं गुकथं स्वयाच्वने फइ ? न्ह्यस: थुगु हे ख: । थुगु इतिहास हुइगु कुत:या विरुद्ध संघर्ष सम्बोधन मजुतले निरन्तर न्ह्यानाच्वनी । संस्थापक अध्यक्ष श्रेष्ठया १०८ क्व:गु जन्मजयन्तीया लसताय् न्यायया निभा: अवश्य नं त्वइ धइगु आत्मविश्वासलिसं भित्तुनागु जुल ।

सम्पादकीय

ज्यापु दिवस व य:मरि पुन्ही

थिलाथ्वया पुन्हीयात नेवा: समुदायं य:मरि पुन्ही धका: हनावयाच्वंगु दु । नेवा: समुदायं थुगु न्हि नेपा:मितय् म्बालि कथं कयात:गु वा दुकया: न्हगु वा कुथिया पूजा याना: हनेगु याइ । मूलरुपं धुकूया पूजा याना: दच्छितक नय्त्वेनेत मगा:मचा: मजुइमा धइगु तातुनीगु थुगु नख:या मूनसा ज्वलंकथं कयात:गु य:मरिया नामं थुगु न्हिया नां च्वनाच्वंगु खनेदु । नेवा: समाजय् नख:लिसे स्वा:गु नसाज्वलंलिसे स्वाना: नां तयात:गु नख:चखल्य् य:मरि पुन्ही (थिला), सकिमिला (मना) पुन्ही (कछला), समय् पुन्ही (यंला) खनेदु ।

बुँज्यालिसे स्वानाच्वंगु स्वनिग:या आदिवासी धयापिं ज्यापु हे ख: । स्वनिग: दुने बुँज्या याइपिंत ज्यापु धयावयाच्वंगु दु । थ्व ल्याखं बुँज्यामिया हिच:ति हाय्का: सय्कूगु अन्न दुकया: उकिया पूजा याना: हनीगु थ्व नख:या दियात ज्यापु दिवस धका: हनेगु चलन थनिं भिगुदँ न्ह्य:निसें न्ह्याकूगु ख: । ज्यापुतय् मूपेशालिसे स्वानाच्वंगुलिं ज्यापुतय्गु विकासया नितिं स्वनात:गु ज्यापु संस्कृति विकास कोषया न्ह्यलुवाय् ज्यापु दिवस न्ह्याकूगु ख: । थुकियात २०६५ सालं राष्ट्रिय दिवसया मान्यता बी धुंका: थुकिं ब्यापकता का:गु ख: । थुगु दियात ज्यापु दिवस धका: धाय् ज्यू कि मज्यू धइगु न्ह्यस: थनीपिं नं मदुगु मखु । तर थ्व दिलिसे मूरुपं स्वानाच्वपिं हे ज्यापुत जूगु ल्याखं थुकियात ज्यापु दिवस धाय् ज्यू कि मज्यू धइगु खँय् विवाद यानाच्वनेमा:गु अवस्था मन्त ।

य:मरि नेवा: समुदायलिसे हे स्वानाच्वंगु त:जिगु नसा ज्वलं ख: । नेवा: समाजय् बुइ न्ह्यवनिसें ज्याथ इलय्तक नं संस्कारय् तर्क छ्यलाबुला जुयावयाच्वंगु नसा ज्वलं ख: । य:मरि नेवा:तय् म्हसीकालिसे हे स्वानाच्वंगु दु । मचा प्वाथय् दइबल्य् मांम्हेसित धौबजि नकीगु इलयनिसें य:मरि मदय्क मगा:गु नसा ज्वलं ख:सा मस्तय् निदँ बुदिं प्यदँ बुदिं थुज्व:गु ज्व:दँय् मचायात य:मरि क्वखाय्केगु जक मखु, धौबजिलिसें य:मरि नं इनाबीगु चलन खनेदु । थुकथं हे किजापुजा, ज्याजंक्व आदि संस्कारया इलय् नं य:मरि मदय्क मगा:गु ज्वलं कथं कयात:गु दु ।

थुकथं नेवा: समाजं तसकं हे हनावयाच्वंगु य:मरिया नामय् स्वनात:गु य:मरि पुन्ही नेवा: समाजया हे गौरवया खँ ख: । नेवा: समाज दुनेया छगू महत्वपूर्ण समुदायकथं दुगु ज्यापुतय्गु नामय् न्ह्याकावयाच्वंगु ज्यापु दिवस नेवा:तय्गु हे छगू महत्वपूर्ण दिक्थं न्ह्यानाच्वंगु दु । नेवा: एकता न्ह्यव्वय्गु थ्व छगू बांला:गु ह्व:ता: नं ख: । नेवा: एकतायात अफ च्वन्त्याका यंकेगु नितिं ज्यापु दिवस नं छगू ह्व:ता:कथं छ्यला: न्ह्या: वनेमा: । भिगुक्व:गु राष्ट्रिय ज्यापु दिवसया लसताय् सकल नेपा:मिपिन्त भित्तुना देछाना ।

अतिकं महत्वं जाःगु नेवाः नखः यःमरि पुन्हि

प्रेम मान डंगोल

नेवाःतय् थीथी नखःचखः हनेगु इवल्यु न्ह्यइपुसेच्वंगु नखः खः यःमरि पुन्हि। यःमरि पुन्हि बिस्कं विशेषता जाःगु नखः खः। नेवाः संस्कृति व संस्कारनाप स्वापू दुगु यःमरि पुन्हिबल्यु दयेकीगु यःमरिया थःगु हे पहःया मौलिक विशेषता दु। नेपाःया आदिवासी नेवाःतय्सं मसिर शुक्ल (थिलाथ्व) पुन्हिकुन्हु थ्व नखः हनेगु याइ। कृषिप्रधान देय्या नेवाःतय् विशेष यानाः ज्यापुतय्यु मूख्य पेशा धइगु हे बुज्या खः। न्ह्यु वाली छैय् दुतिनाः न्ह्यु वाया जाकिचुंयागु यःमरि दय्काः नय्यु याइ। अथेजुयाः थ्व यःमरि पुन्हि मुक्कं नेवाःतय्यु मौलिक नखः खः धाय्फु।

नेवाःतय्सं जक दय्काः नयावयाच्वंगु यःमरि दय्केगु नं थःगु हे पहः दु। न्ह्यु वाया जाकि दय्कीगु जाकिचुं लस्सादार जुइमाः। न्हापा न्हापा तौलि वाया जाकि दइगु, आ. ताईचन जाकि छ्यलेगु यात। चाकु व हाम्बःचुं तयाः दय्कीगु शंख आकारया यःमरियात 'बायः' धाइ। यःमरिया मेगु आकार स्वकुं लाइ। थुकियात 'मायः' धाइ। थ्व मायः बायः धाःगु, आगम परम्परा कथं श्रुष्टिया आदिपुरुष व आदिशक्ति मां व अबु अर्थात मिजं व मिसाया प्रतीक खः। थथे दुयंगु दर्शन सुलाच्वंगु यःमरि दय्काः यःमरि पुन्हिकुन्हु न्ह्यु वा तइगु भकारी छःने यःमरि तयाः पूजा याय्यु चलन नेवातय्यु थःगु हे संस्कार खः। भखारीयात लक्ष्मीद्यः भाःपियाः पूजा याइ। यःमरि दय्केबल्यु जाकिचुंया गणेश, कुबेर, लक्ष्मी व थुपिं छःतय्यु बाहां तिहुं, कलि, ख्याः आदि नं दय्केगु याइ।

परापूर्वकालनिसें नेवाःतय्सं दय्काः नयावयाच्वंगु थ्व यःमरिया दुने सुलाच्वंगु मेगु दर्शन धयागु भी पुर्खातय्सं भीत व भीगु मस्तयत् छू कथं चित्रकला, मूर्तिकला व सिर्जनात्मक प्रतिमा न्ह्यब्वय्यु ह्वःताः चूलाकाच्वंगु दु धाःसा मस्तयसं नं यःमरि दय्के सय्केगु इवल्यु थःगु कला व प्रतिभा न्ह्यब्वय्यु ह्वःताः चूलाइगुलिं उपिं यक्व हे लयल्यतायाः यःमरि व थी थी छःतय्यु मूर्ति दय्केगु कुतः यानाच्वनी। थुकिं यानाः मस्तयत् थःगु प्रतिभा ब्वलंकेगु ह्वःताः चूलानाच्वनी। लिपा वनाः उमिसं हे थःगु थ्व संस्कारयात छ्यलाः थः मस्तयत् नं स्यनाच्वनी।

यःमरि दय्केबल्यु ल्वहँचामरि नं दय्की। ल्वहँचामरि छः पुज्यायत् छ्यलेगु याइ। खय्तला चिचिन्वःगु यःमरि दय्काः नं छःतयत् छाय्यु याः। स्वनिगः दुने थीथी छःतय्यु रथयात्रा व खःजात्रा याय्बल्यु नं ल्वहँचामरि,

चतामरि व यःमरि ह्वलेगु चलन दु। अथु ह्वलाहःगु यःमरि लानाकाय्फत धाःसा काय् बुइ धयागु जनविश्वास दु। मचातय्यु निदँ, प्यदँ, खुदँ, च्यादँ भिदँ व भिनिदँ बुन्हिबल्यु यःमरि क्वखाय्केगु चलन दु। थथे यःमरि क्वखाय्केबल्यु मचा ग्वदँ दुगु खः, वःगः हे यःमरि क्वखाय्की। १२ दँ दइबल्यु १२गः यःमरि क्वखाय्कीगु बाहेक निगः, प्यंगः, खुगः च्यागः व भिगः यःमरि क्वखाय्कीबल्यु यःमरि दुने न्यागः आख्यु तय्यु चलन दु। थथे न्यागः आख्यु तय्युया अर्थ पञ्चतत्व वा पंचबुद्धया प्रतीक कथं कयातःगु दु।

यःमरियात हे नं पंचतत्व कथं कयातःगु दु। जल, वायु, पृथ्वी, अग्नी, आकाशयात पञ्चतत्व धाइ। यःमरिया दुने नं धर्तीया रुपय् जाकिचुं, अग्नीया रुपय् चाकु, जलया रुपय् लः, आकाशया रुपय् खाली थाय् व वायूया रुपय् हाम्बःयात कयातःगु दु। आयुर्वेदिक मान्यता कथं नं यःमरी यक्व हे पौष्टिक तत्व जाःगु नसा ज्वलं जूगुलिं हे जुइमाः, यःमरि दय्काः नय्यु चलन भी पुर्खातय्सं दय्कातःगु। यःमरि पुन्हिकुन्हु जक मखसें मस्तय्यु जन्मनिह, मचा जंक्व, बुराबुरीतय् ज्याःजंक्व, प्वाथय् दुपिं म्थ्याय् मस्तयत् दौबजि नकीबल्यु व गुथि पुजाबल्यु नं यःमरि विशेष कथं नय्यु या नकेगु याइ। हेमन्त व शिशिर निगुलिं चिकुलाया ऋतु जूगुलिं मनुतय्यु म्हाया नितिं पौष्टिक तत्व जाःगु नसा जयेगु पाय्छि ई खः।

यःमरि पुन्हिकुन्हु छँखापतिं मस्त वनाः थथे म्ये हालाः यःमरि प्वं वनेगु चलन दु,

'त्यःछिन्यः, बकछिन्यः,

लातापाता कुलेचां जुस्सें त्यः।

यःमरि च्चामु, उकी दुने हामु

ब्यम्ह ल्यासे, मब्यम्ह बुरिकुति ॥'

गैर नेवाःतय्सं स्वन्तिबल्यु देउसी भैली प्वं थें नेवाःतय्सं यःमरि प्वं वनेगु चलन सुनां न्ह्याकल धयागु छँय् छू किं वदन्ती दु।

यःमरि दय्केगु चलन पन्तिं वःगु खः धाइ। पन्ति, पनौति या पलातिया न्हापाया नां पाञ्चाल गां खः हं। लिच्छिविकालीन खँ खः थ्व। उगु इलय् पन्ति तसकं विकसित जुइधुंक्कू जुयाच्वन। उगु इलय् स्वनिगःया मनुतय् तराई वनेत पन्ति जुयाः हे वनेमाःगु जुयाच्वन। अन छम्ह सुचन्द्र नांयाम्हा महाजन दुगु जुयाच्वन। बुँ यक्व दुम्ह मनुयात महाजन धाइगु खः, गथे तराइलय् यक्व जमिन दुपिं जमिनदार धाइ। व हे महाजनया अपभ्रम्स जुयाः महर्जन जूगु खः। व सुचन्द्र महाजन व वय्कःया तिरिमय्यु सुशीला तसकं धार्मिक जूगुलिं दान धर्म याइपिं जुयाच्वन। भगवान विष्णुया भक्तिभाव याइपिं थुपिं निम्हातिपू जानाः न्हिन्हं दान बीगु याइगु जुयाच्वन। उकीसं सुना छु धाल वा प्वन व हे दान बीगु जुयाः दान प्वं वइपिं म्वःम्वः जुइक वइगु जुयाच्वन। सकसित इवःछुकाः दान बीमालीगु अवस्था वयाच्वनीगु। यक्व बुँ दुगुलिं तसकं हे तःमि जुयाच्वीपिं थुपिं निम्हातिपुलिं अन्न बालियात न्ह्याबले

सुचन्द्र महाजन धार्मिक जूगु व यक्व दान बियाच्वंगु खँ बय्बय् जुयावन। धनधान्यया छः कुवेरं थ्व खँ सीकाः अजू चाल अले सुचन्द्रया परीक्षा काय्यु कथं छम्ह गरीबम्ह प्वगिंया रूप कयाः दान प्वं वल। सुचन्द्र व वया तिरिमय्यु थःगु छँय् न्हूम्ह प्वगिं प्वं वल धकाः लय्तायाः व प्वगिंयात अतिकं हनाबना तयाः लसकुल यात। व प्वगिं फोहर व जूगु लँ फिनावःगुलिं व प्वगिंयात स्नान याकाः न्हूगु वसः पुंकाः सफा थःगु आसनय् विराजमान याकाः ववाःववाः छुनातःगु यःमरि नकेहल। सुचन्द्र महाजनं व प्वगिं रुपी कुबेरयात थथे तसकं हनाबना याःगु खनाः कुबेर अतिकं हर्षित जुयाः थःगु रुपया दर्शन बियाः वरदान प्वं धाइ। सुचन्द्र थःगु भकारीइ गुबले नं वा म्त्वः मजुइमा धकाः प्वनी। सकल गरीबयात नके फय्मा, दान बी फय्मा धकाः भखारीइ वा गुबले म्त्वः मजुइमा, न्ह्याक्वः लिकाःसां भखारी जायाच्वनेमा धयागु सुचन्द्र महाजनया इच्छा पूर्वकेगु कथं कुबेरं थ्व यःमरी भखारीइ तयाः पूजा या, भखारी गबले खाली जुइमखु धकाः वरदान बियाः कुबेरं थम्हं नयागु मरि यःगुलिं थ्व मरिया नां छुनाः यःमरि धाःगु जुयाच्वन।

पूजा याय्यु यात। भगवान विष्णुया भक्त जूगुलिं अन्नया भकारीयात नं न्ह्याबले लक्ष्मीया रुपय् पूजा याइगु जुयाच्वन। प्रशस्त अन्न दुगुलिं व हे अन्नयात छ्यलाः थीथी कथा न्हू न्ह्यु परिकार दय्केगु यात। अन्नयात हे छः भाःपियाः छःया आकारप्रकाश वय्क मरि दय्केगु यात।

सुचन्द्र महाजन धार्मिक जूगु व यक्व दान बियाच्वंगु खँ बय्बय् जुयावन। धनधान्यया छः कुवेरं थ्व खँ सीकाः अजू चाल अले सुचन्द्रया परीक्षा काय्यु कथं छम्ह गरीबम्ह प्वगिंया रूप कयाः दान प्वं वल। सुचन्द्र व वया तिरिमय्यु थःगु छँय् न्हूम्ह प्वगिं प्वं वल धकाः लय्तायाः व प्वगिंयात अतिकं हनाबना तयाः लसकुल यात। व प्वगिं फोहर व गूगु लँ फिनावःगुलिं व प्वगिंयात स्नान याकाः न्हूगु वसः पुंकाः सफा थःगु आसनय् विराजमान याकाः

क्वाःक्वाः छुनातःगु यःमरि नकेहल। सुचन्द्र महाजनं व प्वगिं रुपी कुबेरयात थथे तसकं हनाबना याःगु खनाः कुबेर अतिकं हर्षित जुयाः थःगु रुपया दर्शन बियाः वरदान प्वं धाइ। सुचन्द्र थःगु भकारीइ गुबले नं वा म्त्वः मजुइमा धकाः प्वनी। सकल गरीबयात नके फय्मा, दान बी फय्मा धकाः भखारीइ वा गुबले म्त्वः मजुइमा, न्ह्याक्वः लिकाःसां भखारी जायाच्वनेमा धयागु सुचन्द्र महाजनया इच्छा पूर्वकेगु कथं कुबेरं थ्व यःमरी भखारीइ तयाः पूजा या, भखारी गबले खाली जुइमखु धकाः वरदान बियाः कुबेरं थम्हं नयागु मरि यःगुलिं थ्व मरिया नां छुनाः यःमरि धाःगु जुयाच्वन।

यःमरिया बारे मेगु छू किं वदन्ती कथं स्वयम्भू महाचैत्य दय्के न्ह्यः छू नमूना दय्कूगु जुयाच्वन। व नमूना यःमरिया आकारं काःगु जुयाच्वन। स्वयम्भू महाचैत्यया क्वय् गुम्बज

आकार तयाः च्वय् च्चका लूगु १३गु भुवनसहितया चक्रवालः खः धाइ। थ्व चैत्यया गर्भ दुने पंचबुद्ध दु। मचा जंक्वःबल्यु क्वखाय्कीगु यःमरि दुने दइगु न्यागः आख्यु नं पंचबुद्धया प्रतीक कथं तय्यु खः धाइ। स्वयम्भूया महाचैत्यया उगु नमूना दय्कूगु न्हि नं यःमरि पुन्हिकुन्हु हे खः धाइ। स्वयम्भू महाचैत्य दय्कूगु इलय् अन पंचबुद्धया मूर्ति म्दु हं। लिपा तिनि तःगु खः।

वंगु छुं दँ न्ह्यवःनिसें देय्या ज्यापु समुदाय यःमरि पुन्हियात ज्यापु दिवस कथं नं हनेगु यानाच्वंगु दु। धात्थे धाय्यु खःसा ज्यापु जाति हे नेवाः जातिया मू जाति खः। नेवाः देय् दबुलिं पिकाःगु सफुतिइ डा. पञ्चनारायण महर्जन न्ह्यथनातः कथं जयस्थिति मल्लं जातिय वर्गीकरण याय् न्ह्यः निगू जक जात दुगु खः, भारो व भावो। शासक वर्गयात भारो धाइगु खःसा मेपि संपूर्ण वर्गयात भावो धाइगु खः। अबल्यु ज्यापुतयत् भावो धाइगु खः। लिपा वयाः जातिया वर्गीकरण धुंका भावो हे ज्यापु जूवंगु खः। उकीसं ज्याया आधारय् थ्व जातिइ नं विभिन्न थरया वर्गीकरण जुल, गथेकि - महर्जन, डंगोल, सुवाल, सिं, प्रजापति, अवाल, ग्वाला (सापू म्येय्पू), काबुजा, मू लावत, पिहां वा पहि (पहरी) आदि थ्व हे विभिन्न समुदायया समिश्रित जाति खः ज्यापु।

थथे ऐतिहासिक तथ्य जाःगु ज्यापु जातियात संकुचित घेराय् लाकाः ज्यापु दिवस हनेगु पाय्छि मजू धकाः कुर्खिनावःपिं नं दु। तर उमिसं थुइकेमाः, ज्यापु जाति हे आखिर मुख्यगु जाति खः। यँ देय्या ३२ गू त्वाः हे अबल्युया नेपाः देय् खः। उबले बुँ ज्या याइपिं ज्यापुत जक दुगु जुयाच्वन। आः वयाः ६३ गू त्वाः जूवःगु दु। व हे देय्या धर्म, संस्कृति, परम्परा व संस्कार कःघानाः नेवाः जातिया मेपिं जातितयत् नं गुपिं लिपा तिनी थ्व देशय् वयाः च्वीपिं खः, उमित नं कःघानाच्वीपिं ज्यापु जातियात क्वह्यंकेगु ज्या सुनां नं याय्मज्यु।

अय्जुगुलिं ज्यापु दिवस धइगु हे नेवाः दिवस खः। गथेकि ज्यापु वसःयात नेवाः वसः अले ज्यापु संस्कृतियात नेवा संस्कृति कथं नाला कयाच्वंगु दु। मखु धाय्यु खःसा मेपिं जातितय्सं नं थःगु हे संस्कृति ब्वय्माल अले वसः, भेषभूषा नं ब्यागलं पुनेमाल। अथेजुगुलिं ज्यापु धयापि हे खास नेवाः खः अले नेवाः धयापि हे ज्यापु खः। ज्या याय्फुपिं जुयाः हे ज्यापु धाःगु खः। नेपाल सरकारं नं ज्यापु दिवसयात राष्ट्रिय दिवस कथं नालाकयाः ज्यापू दिवसकुन्हु बिदा हे बीधुंक्कू दु। थुकी भी सकल नेवाःतय्सं गौरव ताय्केमाः। छ ज्यापु जि मखु, छ थ्व जातयाम्हा जि मखु धकाः थःथवं त्वानाः थीथी कथंया संस्था दय्काः भी न्हियान्हिथं भी कमजोर जुयाच्वनागुलिं हे भीत फुटाउ व राज या धकाः गैर नेवाःतय्सं भीत बाउचा दय्काः राज यानाच्वंगु दु। अभं नं भीस वाःचाय्के मफुनि। थ्व खँय् भी सकल नेवाःतय्सं वाःचाय्के हथाय् जुइधुकल, सुभाय।

सामाजिक आन्दोलनया न्हूगु लँपु

उपेश महर्जन

नेपालया थीथी राजनीतिक आन्दोलन लिपा राज्यव्यवस्था नं हिला वनि । तर राज्यव्यवस्था गज्यागु ल्याखँ हिलिगु धैगु मुखँ आन्दोलनय सुनां छु मुदायात तीबः बिल धैगु महत्त्वजागु जुड । नेपालय राणाशाहीयात क्वथलेत राजनीतिक रुप सचेत वर्ग, जाति र राजीतिक दलं मु भूमिका मिहत्तल । उर्कलिपा पञ्चायती व्यवस्था हिलेत व बहुदलीय राजतन्त्रात्मक राज्यव्यवस्था हिलेत थीथी कथं माग तथाः राजनीतिक दलतयस थीथी राजनीतिक मुदानापं सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक व जातीय म्हासिका व अग्रधिकारयात नं च्वयेछयेबहुजुड कथं ल्हवंगु खः । थ्वहे नीछ्छु शताब्दीइ न्हूगु कथं राजनीतिक मुदाया न्हूगु कथंया आन्दोलन न्ह्यात, सामाजिक आन्दोलनया रुपं, म्हासिकाया आन्दोलनया रुपं ।

थ्व म्हासिकाया रुपं ब्वलंगु सामाजिक आन्दोलनयात राजीतिक दल, नागरिक समाज, थीथी कथंया गुथि, खलः, पुचः व मनुतयसं छगू मु धारया आन्दोलनया रुपं सृष्टि यागु खः । दे दयेकिं जुजु वा नेतापिन्स मखु, वास्तविक अर्थय जनतां खः धैगु मु मर्मयात दुवाला स्वयेत ताःलाःगुया हुनिं सामाजिक एजेन्डायात नं राजनीतिक रुपं म्हासिकाया लिधँसाय समावेशी व समानुपातिक कथं थःगु थःगु हकअधिकारयात पाय्छी कथं राज्यं बिडमाः धैगु न्ह्यसः ब्वलन ।

खयतला उत्पीडित जाति, मेगु भ्याय ल्हाइपिं, बिस्कं संस्कृति, धर्म, दर्शन दुपिन्स हिंसात्मक आन्दोलन यानाः बिस्कं स्वतन्त्र राज्य ब्वलेगु नं जगु दु । मेगु ल्याखँ उत्पीडित जातितयगु जातीय स्वायत्तता वा अग्रधिकारलिसें स्वशासन कायम यायेगु तक जक मखु मालधाःसा आत्मनिर्णयया अधिकारलिसें स्वायत्त शासनया प्रत्याभूत यायेगु धैगु नं प्रचलनय दु । थ्व धैगु उत्पीडित जातियात केन्द्र सरकारं स्वायत्तता बिड्धुंका न हाकन अधिकार मबिड्गु जुलधाःसा स्वतन्त्र अस्तित्व दुगु विस्कं सार्वभौमसत्ता सम्पन्न दुगु दे दयेकेगु अधिकार खः । तर जिगु थ्व च्वसुया मु तातुना हिंसात्मक आन्दोलन वा स्वतन्त्र अस्तित्व दुगु राज्यया जन्म यायेगु धैगु मखु । म्हासिकाया लिधँसाय सामाजिक आर्थिक हिउपाया विषय जक खः ।

थौं कन्हय सामाजिक आन्दोलनया रुपं नेपालय थीथी कथंया सामाजिक न्याय व सांस्कृतिक हिउपा वःगु दु । नेवाः समाजय दुगु थीथी जाति व उपजातिया राजनीतिक चेतनाया हुनिं

थौं नेपाल सांस्कृतिक व सामाजिक रुपं जागरण वःगु दु । नेपालभाषा मंकाः खलः याःगु ताहकगु आन्दोलनं व थ्व आन्दोलनया पाय्छी नक्सा मागयात दुवालाः नेपाल सम्वतयात राष्ट्रिय सम्वत जक मखु सरकारी कामकाजी व सरकारी दस्तावेजय तकं च्वयेगु कथं जगु दु । थीथी राजनीतिक पार्टीया न्ह्यलुवाःपिनिगु रायसल्लाह व नेवाः बुद्धिजीवीपिनिगु म्हासयात सुथां लाकेगु कथं प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड उक्कियात स्वंगुगु कार्यकालय थ्व थासय हयादीगु खः । नेपालभाषायात वागमती प्रदेशय कामकाजी भाषाया मान्यता बिड्गु ज्यायात तकं वयकलं अभिभावकत्व यानादिगु जुल ।

लिसें पुस २१ गतेया न्हापांगु नेवाः एकता दिवसयात विधिवत रुपं नेवाः स्वायत्त राज्य मंकाः संघर्ष समितिं घोषणा छगू मेगु नेवाः समाजयात सामाजिक रुपं च्वयेछयेकेगु विषय जुगु दु । मेगु भाषिक अधिकारया लागाय नेपालभाषायात याःगु हस्तक्षेप व निषेधयात कयाः हाकुगु दिँ नं मेगु सामाजिक जागरण खः ।

नेवाः समाजय जक मखु आः वयाः नेपाःया हे सामाजिक आन्दोलन व म्हासिकाया राजनीति छगू सशक्त रुपं वःगु दु, ज्यापू राष्ट्रिय दिवस । निदँ न्ह्यः संस्कृति व जात्रापर्वयात न्ह्याकेत सरकारं ब्यूगु छुँ लाख दौंयात ज्यापू जाति दुनेया चेतनाशिल न्ह्यलुवाःपिन्स छगू अक्षयकोष दयेकाः थ्व दिवस हंगु जुल । राष्ट्रिय ज्यापू संस्कृति कोष पलिस्था यानाः सरकारं राष्ट्रिय नखः व सरकारी विदा तक बिड्गु कथं सरकार प्रमुखयात हयाः हनेगु चलन न्ह्याःगु नं निदँ थ्यंगु दु । आदिवासी नेवाः समुदाय दुने बहुमत जनसंख्या दुगु थ्व जाति मध्यम वर्गयूला । संस्कृतिया धनी थ्व जातिया थगु हे दर्शन, सिद्धान्त, मुमान्यता, रहनसहन दु । स्वनिगःया आपालं इतिहासनापं स्वाइगु बाखँत थ्वहे जाति नापं स्वाः । जात्रापर्व, सांस्कृतिक ज्याइवः गुथिगाना, वसः, नसाः त्वसाः, हलंज्वलंत, बाजागाजाय नं तःमिं जगु थ्व जातिर आः वयाः भन्नु राजनीतिक रुपं वाचायेकेफगु हुनिं रुप व सारय मेगु लँपुई वनेगु कथं न्ह्यागु दु ।

ज्यापू संस्कृति विकास कोषं न्ह्याकूगु राष्ट्रिय ज्यापु दिवस थौं ज्यापू जातिया थीथी संघसंस्थायात छगू थासय हयेफगु मेगु आयाम खः । राजनीतिक रुपं वामपन्थी व गैरवामपन्थीया रुपं दुगु ज्यापू महागुथि व श्रीज्यापू महागुथिया एकतायात छगू बाँलागु पलाः जगु दु । यलय दुगु ज्यापू समाज, यल मेगु राजनीतिक रुपं जायतीय अधिकारया रुपं न्ह्यावःगु मेगु पलाः खः । आर्थिक व सामाजिक रुपं सचेत जुयाः थीथी कथंया ज्याभवःयात न्ह्याकाः राजनीतिक रुपं पलाः छ्यलेत कुतः यायेमाः धैगु मु तातुनां खनेदु । थौं ज्यापू राष्ट्रिय दिवसया लिधँसाय सचेत न्ह्यलुवाःपिनिगु क्रियाशिलतां छगूका सामाजिक आन्दोलनया रुपं वःगु थ्वः पलाःया रुप प्रकारान्तरं नेवाः समाजया छगू बिस्कं महत्त्वजाःगु एतिहासिक धरोहर जुइगु लँपुई थ्यःगु

दु । सैद्धान्तिक रुपं छगू लँपु स्वयेधुंका वहे कथं व्यवहारिक रुपं क्रियान्वयन यायेगु जुइमाः । योमरी पुन्हि खुन्हु बुँई ज्याः यानाः वःगु वाः व चाकुलिसें मसला तथाः दयेकातःगु योमरी, योमरी जक मखु थ्व सांस्कृतिक पहिचान तक जगु दु । खयतला योमरी पुन्हि हे धायेमाः वा सकल नेवाः समुदायपिन्स योमरी पुन्हि हनेगु याइगुलिं थुकियात नेवाः पुन्हि नं धायेमाः धैगु बहस न्ह्याःगु दु । थ्व बाँलागु हे पक्ष खः । थुकिं नेवाः एकतायात तिबः बिड्गु जुइफु । तर इतिहास, सम्पदा, चालचलन, रितिरिवाज जक मखु इतिहासविद्पिनिगु नं धारणा न्यनिबले छु प्रयोजनं थ्व दिवस न्ह्याःगु खः, उक्कियात वहे कथं न्ह्याकेगु कथं जुइमाः ।

थ्व सामाजिक आन्दोलनया रुपं न्ह्याःगु न्हूगु पलाः जगुलिं नं छुँ कमिकमजोरी दयेफु तर उक्कियात दुवाला आदीवासित्व पलिस्था यायेगु कथं जुसा बाँलाइ । ज्यापू न्हाप, उर्कलिपा नेवाः, उले नेपाःमिं वा नेपाली धैगु मुखँयात लिफः स्वयाः नेपाःमि जुयाः नेवाः व नेवाः दुने ज्यापू जाति धैगु नं लिफ स्वयेफसा उतिग्यनी । यद्यपि ज्यापू संस्कृति विकास कोषं याइगु ज्याभवः स्वयेबलय नेवाःत हरेक कोणं आः छगू हाथ्या जुया कुहाँवःगु खनेदु । ज्याइवःया प्रकृति, सरकारया प्रमुख वा राष्ट्र प्रमुख मु पाँहा जुइगु, धेबाः नापं थीथी खयलय बिस्कं बिस्कं पलाः छ्यलादिपिं नेवाः जातियात बिड्गु सिरपालं नं छगू म्हासिका क्यनाब्यूगु दु । मिहगः नेवाः समाजय दुने बुँई ज्याः यानाः लायेक्या च्यूता तयेमज्यू धकाः उखानय सिमित यानाः तपिं थ्व बहुसंख्या दुपिं जातिया सांस्कृतिक चेतना मेगु ल्याखँ राजनीतिक चेतनाय हिलावन धासा नेपाःया राजनीतिक रंगमञ्चय मेगु रेकर्ड जुइफु । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षता, समावेशी व समानुपातिक सिद्धान्तयात गये नेपाल सरकारं व्यवहारिक रुपं छयगु दु, नेवाः आदिवासीपिं नं थारु जातिपिन्स बिस्कं नेपाल सरकारपाखे आरक्षण कायेत ताःलाःगु दु, उहे कथं थीथी दिवसयात छ्यला मेगु आन्दोलनयात जन्मे यायेफसा, आदिवासी कोटाय नं नेवाः व थीथी नेवाःतयगु नं समावेशी चरित्रयात वहे कथं व्यवहारिक रुपं छ्यला, भीगु भाग्य व भविष्य हाकन मेगु गन्तव्य यंकेफइ । समृद्धि, सुशासन, सामाजिक न्याय, समाजवाद उन्मुद लोकतन्त्र व संघीयताया मु मर्म नं असमावेशी जुयाच्चपिं व सिमान्तकृत वर्ग व जातियात पाय्छी कथं थाय बिबा राज्य शासनया मु लँपुई यंकाः सकलसियागु देय् दयेकेगु धायेगु खः । थौं ज्यापू राष्ट्रिय दिवसया हुनिं थ्व ल्यांखय नं सांस्कृतिक चेत दुपिन्स थ्व खँयात नं दुयंक दुवाला वैगु पुस्तायात बाँलागु न्ह्याःवनेगु लँपु क्यानाबिड्मा । थुकिया भाला राजनीतिक रुपं सचेत जुपिं नेवाः न्ह्यलुवाःपिनिगु हे ल्हातिइ दुगुलिं थीथी पार्टी दुपिन्स थुकियात वहे कथं कुलादी धैगु भलसा कयाच्चना ।

ज्यापु संस्कृति विकास कोष पुरस्कार व सम्मान सिफारिश समिति २०८० सिरपाः त्याकादीपिनि धलः

क्र.सं.	विधा	नाम र ठेगाना
१	ज्यापु रत्न	डा. पुरुषोत्तम नारायण सुवाल, ताहाचल
२	ज्यापु प्रज्ञा	प्रा.डा. त्रिरत्न मानन्धर, गल्कोपाखा, काठमाडौं
३	ज्यापु बाल प्रतिभा पुरस्कार	एन्जल महर्जन, थःबही, काठमाडौं
४	ज्यापु युवा प्रतिभा पुरस्कार शिक्षा	रिकेश महर्जन, बानेश्वर, काठमाडौं
५	ज्यापु युवा प्रतिभा पुरस्कार बाद्यवादन	प्रविन महर्जन, तःननी, काठमाडौं
६	ज्यापु युवा प्रतिभा पुरस्कार सञ्चार	कृष्णराम किसी, जगाती, भक्तपुर
७	ज्यापु युवा प्रतिभा पुरस्कार खेलकूद	खुशी डंगोल, तोखा, काठमाडौं
८	ज्यापु युवा प्रतिभा पुरस्कार खेलकूद	पिजः महर्जन, लस्कननी, काठमाडौं
९	ज्यापु युवा प्रतिभा पुरस्कार खेलकूद	राजिव महर्जन, लस्कननी, काठमाडौं
१०	ज्यापु युवा प्रतिभा पुरस्कार सौन्दर्यकला	हसना डंगोल, जावलाखेल, ललितपुर
११	चक्रमान डंगोल समाज सेवा पुरस्कार	ई. सानुबाबु प्रजापति, नयाँबजार, काठमाडौं
१२	बाद्यगुरु स्व. कृष्णभाई महर्जन स्मृति पुरस्कार	पञ्चरत्न डंगोल, महाबौध्द, काठमाडौं ।
१३	ज्यापु सरस्वति पदक	मनिल राज महर्जन, ठमेल, काठमाडौं
१४	ज्यापु उद्यमशिलता सम्मान	मनिशा डंगोल श्रेष्ठ, नयाँबजार, काठमाडौं
१५	ज्यापु महिला सशक्तिकरण	राम कुमारी महर्जन, बलम्बु, काठमाडौं
१६	ज्यापु प्रतिभा सम्मान ललितकला	सरिता डंगोल, चाकुपाट, ललितपुर
१७	ज्यापु विशेष सम्मान	दुर्गा प्रसाद श्रेष्ठ, सिक्किम, भारत
१८	ज्यापु विशेष सम्मान	सुनिल जोशी, मिरिक, दार्जिलिङ्ग, भारत
१९	ज्यापु विशेष सम्मान	लिल बहादुर प्रधान, गुवाहाटी, भारत
२०	ज्यापु विशेष सम्मान	बालकृष्ण तुलाधर, बाफल, काठमाडौं
२१	ज्यापु विशेष सम्मान	रोशन कुमार श्रीवास्तव, गौर, रौटहट
२२	ज्यापु विशेष सम्मान	विरकृष्ण महर्जन, सितापाइला, काठमाडौं
२३	ज्यापु विशेष सम्मान	तारा महर्जन, ताहाननी, काठमाडौं
२४	ज्यापु विशेष सम्मान	राजु शाक्य, खुशीबही, टंकेश्वर, काठमाडौं
२५	ज्यापु विशेष सम्मान	पुर्ण प्रजापति, ठिमी, भक्तपुर (हनुमानढोका)
२६	ज्यापु विशेष सम्मान	श्रीमिला सुवाल, चल्बु, काठमाडौं
२७	ज्यापु विशेष सम्मान	सुशान्त डंगोल, तोखा, काठमाडौं
२८	ज्यापु साँस्कृतिक धरोहर सम्मान :	चौधौं राष्ट्रिय ज्यापु दिवस समारोह समिति-२०७४का संयोजक न्हुछेनारायण महर्जन, नायः, परम्परागत नबहाः ब्रम्हःत्वाः खलः, नबहाः, काठमाडौं ।
२९	संयोजक कार्य सम्पादन प्रशंसा पत्र	उन्नाईसौं राष्ट्रिय ज्यापु दिवस समारोह समिति-२०७९का संयोजक श्री पञ्चनारायण महर्जन, त्वाःनायः, परम्परागत गोफःत्वाः खलः, गोफल, काठमाडौं ।

भिंछगू नेवा: वस्तीया जात्रा बखुमद: जात्रा - १

श्रीकृष्ण महर्जन नेवा:

दैयदसं लालुपाते स्वां ह्वयेवं बखुमदः जात्रा वल धकाः मनूतयसं सीकी । बखुमदः जात्रायात न्हयगां जात्रा धायेगु याना वयाच्वंगु दु । किपू, नगां, पांगा, सतुंगः, ब्वसिगां, ल्हवखा, मच्छेगांया जात्रायात लिपांगु इलय वया न्हयगां जात्रा धायेगु याना हःगु दु । थुगु इलय गांचा, नैकाप, पुलामय् क्वारय् तर्क थःथःगु कथंया जात्रा याइ । बस्तवय् बखु मदः अष्टमीयात केन्द्रीत याना बःखुयात मूल थाय् कथं नाला याइगु थुगु जात्राया विशेषता धइगु तःखाः नयेगु खः । अष्टमातृका नापं गच्छि द्यः अर्थात पीगंघःया जात्रा याइगु खः । थःथःगु थाय्या विशेष द्यःयात मूल द्यः कथं नाला जात्रा याइगु खः । थुगु जात्राया विशेष स्वां धइगु हे लालुपाते स्वां खः ।

बखु मदः जात्रा

किपू व इन्द्रायणी जात्राया म्हसीका स्वनिगःया आदिवासी नेवाःतयगु ऐतिहासिक मौलिक जात्रात छसिं कथं फम्पुइ मलस्याः, ख्वनाय् सिखालीयाः, पचलिइ पचलियाः, बलबुइ लातिमलः, धुंकाः यँय नं दक्षिण पश्चिम पाखे च्वंगु ऐतिहासिक रुपं महत्वपूर्णगु शहर व गांया मंकाः जात्रायात बःखु मदःजात्रा हना वयाच्वंगु दु । दैयदसं थिलाथ्व दशमी कुन्हु याइगु बखु मदः जात्राया इवलय् किपूया इन्द्रायणी जात्रा व सतुंगःया जात्रायात यक्व महत्व बियातःगु खनेदु । यँय नं दक्षिण पाखे यलं पश्चिमपाखे च्वंगु ऐतिहासिक शहर किपूयात कीर्तिपुर धकाः नं धायेगु या । लाय्कू गाविस, चिटू गाविस, पलिफल गाविस, बाहिरी गाउँ गाविस, विष्णुदेवी गाविस, बालकुमारी गाविस, भुत खेल गाविस व चम्पादेवी गाविस दुथ्याका कीर्तिपुर नगरपालिका घोषणा याना तःगु दु । कीर्तिपुर नगरपालिका धायेवलय् थ्व फुककं च्यागुलिं गाविस दुथ्यासां किपू अर्थात क्यपू धाइवलय्

पुलांगु शहर कथं खे बांलुगु पांगां उत्तर पाखे, च्वबहालं पश्चिम पाखे यँय नं दक्षिण पाखे च्वंगु घना बास्तियात नालातःगु खनेदु । व हे पुलांगु कथं नालातःगु किपुलिइ हे दैय् दसं थिलाथ्व दशमी कुन्हु इन्द्रायणी जात्रा याइगु परम्परा दु । किपुलिइ इन्द्रायणी जात्रा थिलाथ्व दशमि कुन्हु याइगु खःसां थिलाथ्व चौथि कुन्हु निसें थीथी कथं पूजा यायेमाःगु परम्परा दु । थिलाथ्व चौथि कुन्हु भेलु थुइगु, सप्तमि कुन्हु नेकुं म्येय् स्यायेगु व मन्दः म्येय् स्याइगु परम्परा दु । अथे हे थिलाथ्व अष्टमीयात किपूमितयसं छ्वयलाभू धकाः धायेगु याइसा थुकुन्हु हे बहनी च्वबःखु, दथु वःखु व पीगनय् विशेष कथं होम याःवने माःगु परम्परा दु । उगु होम याःवनेगु यात हर्वाकिला वनेगु धाइ । हर्वाकिला वनीवलय् होमय् थीथी कथंया जीवत च्याका छ्वयेमाःगु परम्परा दु । उकथं हे थिलाथ्व अष्टमी कुन्हु चान्हय् द्यःखः खुया यंकेमाःगु परम्परा दु । नवमि कुन्हु यात मूयाः धाइसा, दशमि कुन्हु द्यःखः जात्रा याये माःगु परम्परा दु । अथे हे इन्द्रायणी जात्राया इवलय् थिला थ्व अष्टमी कुन्हु दलू जात्रा यायेमाःगु दशमि कुन्हु पीगनय् लाखे पाः च्वनेमाःगु, भेलु जात्रा नापं लाखेपाः च्वमह मनूयात तर्क बास लाया जात्रा यायेमाःगु परम्परा दु ।

द्यःखः खुयाः यंकीगु परम्परा

थिलाथ्व अष्टमी कुन्हु द्यः छँय फलं क्वकया मन्दः दुथाय् तयातःगु तःखःगु द्यःखः अष्टमिया बहनीनिसें नःमिया सुथे जुइ मलायवं चिच्छया दुने खुयायंकाः पीगनय् तयेयंकेमाःगु परम्परा दु । द्यःखः क्वबिइगु पाःलाःगु त्वाःयापिं मनूत वयाः द्यःखतय् द्यः छँय तयाःतःपिं इन्द्रायणी द्यःया मूर्ति नापं गच्छि द्यःया मूर्ति तयाः खुयाः यंकेमाःगु परम्परा दु । अष्टमिया बहनी अर्थात नवमिया सुथ जुइ मलायेवं मूर्ति नापंतया द्यः खः यात गुने अर्थात बाघ भैरव लागां सतःक्व, मतःक्व, लाय्कू दिलबूचा, समल, द्यः खः यात गुने अर्थात् बाघ भैरव लागां सतःक्व, मतःक्व, लाय्कू दिलबूचा, समल, द्यःधवाखा जुयाः पीगनय् तर्क यंके माःगु परम्परा दु । थथे द्यःखः खुयाः यंकीबलय् जात्रा कुन्हु अर्थात दशमी कुन्हु जात्रा याइगु गणेद्यःया द्यःखः धाःसा खुया यंकीमखु । न्हापा न्हापा जूसा चान्हय् द्यःखः खुया यंकीगु खः तर थौकन्हय् नवःमि कुन्हु सुथ न्हापां

यंकेगु याना हःगु दु । न्हापा न्हापा द्यःखः खुया यंकेगु धैगु सुना नं मखंक यंकेमा धाइगु खः । थथे द्यःखः खुयाः यंकीगु इलय द्यःछँय च्वंगु लीयागु पौ पिकना द्यः खतय तया सिमा निम्हाया निपु नो तया द्यःखः कुविया पीगनय यंकी । थुकुन्हु गणेद्यःया खः मयंकूसे दशमि कुन्हु सुथ न्हापां जक यंकी । गणेद्यःया द्यःखःया पूर्णरुपं जिम्मेवारी थां बहाःया छू परिवारं कया तःगु दु । गणद्यःखः पीगनय यंके न्हयः द्यःछँय च्वमह गणेद्यःया मूर्ति क्वकया खतय

तइ । गणेद्यःया द्यःखः सुथ न्हापां क्वबिया पीगनय यंकीगु द्यः धवाखाया दुने च्वंगु मन्दलय तया तइ । द्यःछँ, इन्द्रायणी द्यः नापं गच्छि द्यः किपुलिइ जात्रा याइमह इन्द्रायणी द्यःया द्यः छँ

किपूया बाघ भैरव लागा अथे धइगु गुने दुने दु । गुने च्वंगु मू धवाखां दुहां वनेवं खवय् पाखे, बाघ भैरव (आजु द्यः)या देगलं पश्चिम पाखे च्वंगु पुलांगु कथंया छँ हे इन्द्रायणी द्यःया द्यःछँ खः । व हे द्यःछँया फलय् जात्राया इलय् क्वबिया जात्रा याइगु निखः द्यःखः नं तयातःगु दइ । अले द्यः खतय तइगु पौ छेलिइ तयातःगु दइ । इन्द्रायणी द्यःया द्यःछँ नितजाः जू । मातं क्वथाय् इन्द्रायणी द्यःया मूर्ति नाप नापं गच्छि द्यःया मूर्ति ब्वया तःगु दु । गुने च्वंगु उगु इन्द्रायणी द्यःया द्यःछँया लखुं पूर्व पाखे स्वया च्वंगु दु । द्यःछँया मातनय् मूर्तितयत पूर्व पाखे स्वका पलिस्था यानातःगु दु । व हे फुककं मूर्तित द्यःखतय् तया हे इन्द्रायणी द्यःया जात्रा अथे धइगु किपुलिइ दैय् दसं जात्रा याइ । गुने च्वंगु द्यःछँया मातनय् इवलकं पलिस्था यानातःपिं द्यःया मूर्तित मध्ये दकले च्वय् अथे धइगु दक्षिण पाखे गणेद्यःया मूर्ति पलिस्था यानातःगु दु । गणेद्यःया मूर्ति मेगु छू नं पलिस्था यानातःगु खनेदु । दकले क्वय् अथे धइगु उत्तर पाखे गणेद्यःया ख्वाःपाः छपाः

पलिस्था यानातःगु दु । दकले च्वय् पलिस्था यानातःगु गणेद्यःया मूर्ति तःपाः जूसा दकले क्वय् गणेद्यःया ख्वाःपाः छपाः जक पलिस्था याना तःगु दु । अथे हे अन ब्रम्हायणी, रुद्रायणी, कौमारी, वैष्णवी, बाराही, इन्द्रायणी, चामुन्दा, महालक्ष्मी, भैरव, सिम्बाः, घुम्बाःया मूर्ति नं पलिस्था यानातःगु दु । थ्व हे फुककं अस्तमातृका, गणेद्यः, सिम्बा, घुम्बा व भैरवयात हे गच्छि द्यः धाइ । थुपिं मूर्तित मध्ये दकले च्वय् गणेद्यःया मूर्ति पलिस्था यानातःगु दुसा अनलिपा

छसिं कथं चिची पाःचागु ख्वाःपाः जक खुपाः पलिस्था याना तःगु दु । च्यागुगु थासय् तःधिकमह इन्द्रायणी द्यःया मूर्ति पलिस्था यानातःगु दुसा हाकनं गुगुगु थासं निसें भिंछंगुगु थासय् तक चिची पाःचागु द्यःया ख्वाःपा जक पलिस्था यानातःगु दु । किपूलिइ जात्रा याइवलय् मूलाहं द्यः कथं नालातःमहं इन्द्रायणी द्यःया मूर्ति द्यःछँय दनाच्वंगु कथं थं मथ्यं छू फित तःधिकः जुइक आसनय् तया पलिस्था यानातःगु दु । ली यागु इन्द्रायणी द्यःया मूर्तिया प्यपा ल्हाः दु । जवय् च्वंगु छपा ल्हातं बज्र ज्वना च्वंगु उगु मूर्तिया देपा अर्थात खवय् च्वंगु छपा ल्हातं ध्वंय् ज्वनातःगु खनेदु । अथे हे खव अर्थात देपा पाखेया मेगु ल्हातं मुद्रा ज्वानाच्वंगु दुसा जवय् च्वंगु मेगु ल्हातं पात्र (विन्दु) ज्वनाच्वंगु दु । इन्द्रायणी द्यःया उगु मूर्ति किसियात न्हया च्वंगु दु । अथे हे इन्द्रायणी द्यःया मूर्तिया आसन तर्क निम्ह किसिया म्हाय् दिका दयेका तःगु दु । इन्द्रायणी द्यःया बां किसि खःसा स्वभाव चंचल जूमह द्यः खः । मुसु मुसु न्हिला च्वनीमह इन्द्रायणी द्यःया निगः मिखां गुलि गुलि चिना बागः जक मिखां कनाच्वंगु जुइ । थुमह द्यःया कपलय् छगः नं देनाच्वंगु मिखा दइ । ब्रम्हायणी, रुद्रायणी, कौमारी, वैष्णवी, बाराही, इन्द्रायणी, चामुन्दा व महालक्ष्मी द्यःयात अस्तमातृका धाइ । ब्रम्हायणी

द्यःयात नेवाःतयसं म्हासुख्वाः माजु अथेहे रुद्रायणीयात तुयु ख्वाः माजु, कौमारीयात कुमारी माजु, वैष्णवीयात वाउँख्वाः माजु, बाराहीयात फात्वा माजु, इन्द्रायणीयात मनमयजु, चामुन्दायात क्वय्काली माजु अले महालक्ष्मीयात अजिमा द्यः धकाः न्हय्मह द्यःया मंकाः द्यःकथं नेवाःतयसं कया वयाच्वंगु दु । अथे हे भैरवयात नेवाःतयसं आजु द्यः, सिम्बाःयात सिन्चा अले घुम्बाःयात ब्यान्चा धायेगु याना वयाच्वंगु दु । उकथं हे गच्छि द्यःया थीथी कथंया बाहां अर्थात बाहान नं दु । ब्रम्हायणीया बाहां हँय, रुद्रायणीया बाहां द्रं, कौमारीया बाहां म्हेखा, वैष्णवीया बाहां गरुद्ध, बाराहीया बाहां म्येय्, इन्द्रायणीया बाहां किसि, चामुन्दाया बाहां सी (सीमह मनु), महालक्ष्मीया बाहां सिंह खः ।

अथे हे भैरवया बाहां बेता खःसा गणेद्यःया बाहां तिहुं खः । किपुलिइ थिलाथ्व दशमि कुन्हु जात्रा यायेत नवीम कुन्हु चान्हय् गुने च्वंगु इन्द्रायणी द्यःया द्यःछँ क्वय् तयातःगु द्यःखतय् व हे फुककं मूर्तित छसिं कथं तयाः क्वबिया पीगनय यंकी । अले पीगनय् थ्यने धुनेवं द्यःखःया फुककं मूर्तित क्वकया पीगं अर्थात गनय् तयातइ । थिलाथ्व दशमि कुन्हु जात्रा यायेत जक उगु फुककं मूर्तित द्यःखतय् तया जात्रा याना हइगु परम्परा दु । द्यःछँय च्वंगु गःछि द्यःया मूर्तित नीदँ-नीनिदँ न्हयः खुया यंकेगु जुया हाकनं मेगु मूर्तित दयेका पलिस्था याःगु खः । लाखे पाः च्वनीगु परम्पराथिलाथ्व दशमि कुन्हु द्यःखः जात्रा याये न्हयः चान्हय् पीगनं क्वय् लाखे पाः च्वनेमाःगु परम्परा दु । तर थौकन्हय् धाःसा सुथे जक लाखे पाः च्वनीगु याना वयाच्वंगु दु । लाखे पाः च्वनेत बजि, कःसू, मुस्याबि, भुते, जा, पांय, पालु, भुयू फसि, पलःचा, हिला, पंला तःसि, नापं सप्तमि कुन्हु स्याःमह नेकुं म्येय्या लाःया तःखा निगः चि मतसे दयेकातःगु लाखे पाःला च्वनेगु गुथि बाय् छँय नं ज्वना वइ । उकिइ नं चि मद्गु तःखालय् छालय् नेकुं म्येय्या जवय् च्वंगु मिखा, अले मेगु छालय् देपाय् च्वंगु मिखा तया हयेमा । थ्व फुककं ल्वसा धाना नापं तःखा चायागु भेगतय् तयाहइ । लाखे पाः च्वने न्हयः दकले न्हापां व हे ल्वसा घासात पीगं द्यःयात छाना पूजा यायेमा । अनं लिपा पीगं द्यः चाःहिइक पूजा यायेगु नापं पीगं द्यःया ल्यूने च्वंगु पःखाःया प्वाःचा प्वाःचा पतिकं पूजा याना भवय् नं छयेमा । उकि यात द्यःभवय् नकेगु धाइ ।

त्यं मेगु ल्याख्य

हरेक मंगलवार
राष्ट्रियताको लागि समर्पित

मेरो साप्ताहिक
मंचा साप्ताहिक Mero Saptahik

माला: माला: ब्वनादिसँ ।

100% Vegetarian
Sweet Cave
Sweets - Namkeen - Fast Food

Sweet Cave
(जीवन दाईया पसः)
Kalimati, Kathmandu, Nepal
Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन, बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नुहोस् ।
आउटडोर भेज क्यारिड्र पनि गरिन्छ ।

दलान व खतवे जातिया कुलद्यःया देगः शिलान्यास

महोत्तरी जिल्लाया मटिहानी नगरपालिका वडा नं.७ या मटिहानीइ मंडल(धानुक) जातीया कुलद्यः देगः सार्वजनिक दलानया शिलान्यास मटिहानी नगरपालिकाया नगर प्रमुख हरि प्रसाद मंडलं यानादीगु दु। उगु

दलानं स्थानीय तयगु ब्याहा भव्यं यायेगु नापं पाहाँ तयूत तयेगु निति ग्वाहालि जुइ धका नगर प्रमुख मंडलं धयादीगु खः।

उगु दलान नगर स्तरीय योजना अन्तर्गत करिब २२ लाखया लागतय

निर्माण जुइत्यःगु धका प्राविधिक दिनेश साहं जानकारी बियादीगु दु। उगु ज्याभूवः नगर वडा नं. ६, ७ व ८ या वडा अध्यक्षपि कलीम अंसारी, जीत नारायण माझी व रितेश साह, जिल्ला समन्वय समितिया सदस्य राम लखन पंजियार, चुल्हाइ मंडल, बिस्वनाथ मंडल, अशेश्वर मंडल, प्रताप मंडल, बेचन मंडल, शैलेन्द्र मंडल लगायतपिनिगु ब्वति दुगु खः। अथेहे मटिहानी नगरपालिका वडा नं.९ सिमरदहीइ निर्माण जुइगु खतवे जातीया कुल द्यः शोसिया निकोभियाया देगः छगु ज्याभूवः दथुइ मटिहानी नगरपालिकाया नगर प्रमुख हरि प्रसाद मंडलं यानादीगु दु। गु देगलय खतवे जातीया धार्मिक पूजा जुइगु थाय खः।

सूर्य नेपालया सांस्कृतिक ज्याइवः

प्रोजेक्ट सारंगी फाउन्डेसन व सूर्य नेपाल प्रा.लिया व्यवसायिक, सामाजिक उत्तरदायित्व (सिआएस) दथुइ सहकार्यय 'सूर्य नेपाल गाथा-सारंगीको कथा' परम्परागत लोक वाद्य सारंगीया सांस्कृतिक सम्पदाया संरक्षण व सम्पद्धन यायेगु उद्देश्यं सञ्चालन यायेगु कथं स्वनिगः दुने न्ह्यगु नगरपालिकाया स्कूल, बृहत तालिम नाप थीथी ज्या याये धुकुगु खः। उगु ज्याभूवः कथं २०८० मंसिर

३० गते शनिवाः भण्डारखाल बगैँचा, पाटन संग्रहालय, मंगलबजारय समापन ज्याभूवलय ७० म्ह सारंगी बिद्यार्थी तयूसं मंकाः कथं सांस्कृतिक ज्याभूवः न्ह्यब्वःगु खः। उगु ज्याभूवलय मूपाहाँ कथं बागमती प्रदेशया उद्योग बाणिज्य भुमि लिसे प्रशासन मन्त्री रामकृष्ण चित्रकारं छगु ज्याभूवः दथुइ उलेज्या यानादीगु खः। उगु ज्याभूवलय सारंगी फाउन्डेसनया संचालक सुजन बज्राचार्य लसकुस यानादीगु खः।

रास्वपा यें क्षेत्र नं. ६ व ७ या सार्वजनिक सुनुवाइ

यें क्षेत्र नं. ६ पाखें निर्वाचित प्रतिनिधिसभा सदस्य शिशिर खनाल, ७ पाखें निर्वाचित गणेश पराजुली व समानुपातिक पाखें प्रतिनिधि सभा सदस्य असिम शाहया मंकाः ग्वसालय सार्वजनिक सुनुवाइ ज्याइवः जुल।

'जनप्रतिनिधि जनताप्रति उत्तरदायी जुइमा' धइगु मान्यतायात आत्मसात यासें यें नयाँ बसपार्कस्थित बिजी ब्यांक्वेटय क्वचाःगु ज्याइवलय नुगःखें तयादिसें समानुपातिक सांसद असिम साहं मतदातां त्याका छ्वय धुंकाः संसदय कयागु सपथकथं ज्या यायुत थः प्रतिबद्ध दुगु खें कनादिल।

मेम्ह सांसद शिशिर खनाल पारदर्शिता व जवाफदेहिता लोकतन्त्रया बांलाःगु पक्ष जूगुलिं उकिया मर्मयात आत्मसात यायमाःगु

खें कनादिल।

सांसद गणेश पराजुलीं स्वंगुलिं तर्गिया सरकारलिसे हातेमालो यानाः सरोकारवाला निकायतलिसे समन्वय यानाः मतदाताया मागयात सम्बोधन याना वयागु व कन्हय्या दिनय नं उज्वःगु ज्या न्हयाना हे च्वनी धयादिल।

ज्याइवलय विकास निर्माण लिसें

सार्वजनिक सेवा बीगु सरोकारवाला निकायत अधिकार सम्पन्न वाम्मती सभ्यता एकीकृत विकास समिति, सडक डिभिजन कार्यालय, काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेड, चक्रपथ सुधार योजना, सडक विभाग, नेपाल टेलिकम, नेपाल विद्युत प्राधिकारणया प्रतिनिधित व येंया सहायक प्रजिअया तकं ब्वति दुगु खः।

नेपालय ...

वर्गया उत्थान जुइ फइमखु धका वयकलं धयादीगु खः।

उगु ज्याभूवलय कैलाश राई न न्ह्यब्वःगु कार्यपत्रय राज्यया संरचनाय विविधताया बालक कृपा मवगुलि देशय समृद्ध मवगु धका धयादीगु खः। राज्यया दक्को संरचनाय छगु हे समुदायया जक हालिमुहालि जुयाच्चंगु व उमिगु हे दबदबां जूगुलि न मेमेगु समुदाय लिउने लानाच्चंगु दु धका वयकलं न्ह्यब्वःगु कार्यपत्रय दुथ्याका तःगु दु।

ई व परिस्थिति कथं लिउने लानाच्चंगु वर्ग थःगु ज्ञान व चेतनायात तब्याकं मयकूतले अधिकार सुनिश्चित जुइ मखु धका कार्यपत्र न्ह्यब्वयादीम्ह राई न धयादीगु खः। उगु कार्यपत्रय टिप्पणी यानादीसे पत्रकार सालिक सुवेदीं राज्यया उत्पति जूसानिसे हे छू समुदाय न राज्यय हालिमुहाली यानाच्चंगु उकियात ई कथं भिकेमाः धका वयकलं धयादीगु खः। सरकारं विविधता सम्बोधनया लागि थीथी

संवैधानिक आयोग गठन यागु दु सा न अधिकार मबिउगुलि उगु आयोगया छू न औचित्य मदु धका वयकलं धयादीगु खः। अथे हे उगु कार्यपत्रय टिप्पणी यानादीसे च्वमि नाप अधिकारकर्मी जेबी विश्वकर्मा आःतक चलाखपिनिगु समुदाय न जक शासनसत्ताय नेतृत्व यानाच्चंगुलि देशय समृद्धि मवगु धका वयकलं दोष सुयागु खः धका न्ह्यसः तयादीगु खः।

लोकतान्त्रिक व्यवस्थाय दक्को जाति समुदाय व वर्ग माःगु कथं न्याय यायेमाःगु खःसा अज्यागु अवस्था वयेमफुगु धका धयादीगु खः। फोनज्या सङ्घीय अध्यक्ष गजुरधन राइया सभाध्यक्षताय जूगु उगु ज्याभूवलय आदिवासी जनजाति आयोगया सदस्य सूर्य गुरुङ, जनजाति महासङ्घया वरिष्ठ उपाध्यक्ष बुद्ध घर्ती, आदिवासी जनजाति न्ह्यलुवा अजितमान तामाङ, चन्द्रबहादुर कुलुङ, आइदावा शेर्पा, अमृत सुनुवार लगायतपिन्स थःगु नुंगः खें तयादीगु खः।

बिचाः हायेका

मदुम्ह कान्छा महर्जन

श्री बाघ भैरवनाथ भजन खलःया दुजःलिसें भजनय तसकं मन क्वसाःम्ह

कान्छा महर्जन

आकाभाकां मदुगुलिं मदुम्हिसिया आत्मा सुखावति भुवनस

बास लायेमा नापं दुःखकःपिं छँजःपिसं अनित्य संसारयात लुमंकाः

नुगः ची फयेमा धकाः बिचाः हायेका च्वना ।

श्री बाघ भैरव भजन खलः

किपू ।

नेपाःमिपिनि तःजिगु नखः

यःमरि पुन्हीया लसताय

सकल नेपाःमिपिन्त

भित्तुना देछानाच्वना ।

डा. महेशमान श्रेष्ठ

नेवाः न्ह्यलुवा

फेन्सी व्यवसायी संघया फलफूलचोक सडक महोत्सव

फेन्सी व्यवसायी संघ नेपालया वसालय 'नयाँबजार फलफूलचोक सडक महोत्सव' तःजिक क्वचाल ।

काठमाडौं क्षेत्र नं ७ 'क'या प्रदेश सभाषद् बसन्त मानन्धरया मूपाहाँमुइ जूगु महोत्सवय् १० द्रः

स्वयां अप्वः स्वकुमिपिनि ब्वति दुगु अध्यक्ष दिनेश श्रेष्ठ कनादिल ।

महोत्सवय् थीथी भ्काँकी, मौलिक नसात्वेँसायालिसें फेन्सी ज्वलया स्टलत दुगु खः । संस्थाया सल्लाहकार चित्र भुजेलं न्ह्याकूगु महोत्सवया औपचारिक ज्याइवः संस्थाया नायः दिनेश श्रेष्ठया सभापतित्वय् जूगु खः ।

फेन्सी व्यवसायी संघ हिदान, प्राकृतिक व दैवी विपतीइ लाःपिन्त खाहालि, जनचेतनामुलक सरसफाई थुज्वःगु ज्याइवःत न्ह्याकावयाच्चंगु दु ।

नेपाःमिपिनि तःजिगु नखः

यःमरि पुन्हीया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना देछानाच्वना ।

प्रो. राजेन्द्र शाक्य

गहना गार्डेन

वंधः, यँ

नेपाःमिपिनि तःजिगु नखः

यःमरि पुन्ही व २० क्वःगु राष्ट्रिय ज्यापु दिवसया लसताय् सकल नेपाःमिपिनि सुख, शान्ति, समृद्धि एवम् उत्तरोत्तर प्रगति जुइमा धइगु मनंतुसें भिंतुना

२० क्वःगु राष्ट्रिय ज्यापु दिवसया लसताय् सकल नेपाःमिपिनि सुख, शान्ति, समृद्धि लिसें उत्तरोत्तर प्रगतिया कामना यासें भिंतुना देछाना च्वना ।

मंगलकृष्ण सिंह
अध्यक्ष एवम्
ज्यापु संस्कृति विकास कोष
सम्पूर्ण परिवार

राजू महर्जन
९८५१०९४७२

नयाँ बजार मल्टी मेन्सु

जाउटहारे क्याटरिङ्गका साथै विभिन्न सुविधा समासन प्रसन्न पाकिङ्ग क्षमता सपको ।

डिजे रल रब्याकसावलातमा डिजेरयहलकोसडे व्यवस्था सपको

सुनविवाह, प्रत्येक, अन्नप्रदान, मिमरखरोहण तथा सभा-समारोह सेमिनार, भेकरी भोज एवं विविध कार्यक्रमको लागि हार्दिक स्वागत

- व्यक्तिगत सवारीको सट्टा ठुला र एकपटकमा धेरैजनाले प्रयोग गर्न मिलने सवारी साधनको प्रयोग बढाऔं ।
- डिजेल र पेट्रोलबाट चल्ने सवारीसाधनको विकल्पमा विद्युतीय सवारीसाधनको प्रयोग गरौं ।
- आफूले प्रयोग गर्ने सवारीसाधनको नियमित प्रदुषण जाँच गरौं ।

प्रदुषण घटाऔं, वातावरण जोगाऔं ।

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड